خبر

برای شرکت در اجلاس همکاری شانگهای

حسن روحانی ۱۹ و ۲۰ خرداد به چین می‌رود

● **شرق:** رئیس‌جمهوری به دعوت رسمی «شی جین پینگ»، رئیس‌جمهوری چین، برای شرکت و سخنرانی در هجدهمین اجلاس سران «سازمان همکاری شانگهای» به این کشور سفر می‌کند. این اجلاس در روزهای ۱۹ و ۲۰ خرداد در شهر ساحلی «جینگ دائو» در استان «شاندونگ»، واقع در شرق چین برگزار خواهد شد.

پرویز اسماعیلی، معاون ارتباطات و اطلاع‌رسانی دفتر رئیس‌جمهور، درباره جزئیات این سفر گفت: «حسن روحانی در این سفر دوروزه، علاوه‌بر شرکت در اجلاس، دیدارهای دوجانبه‌ای نیز با سران و رؤسای هیئت‌های حاضر در اجلاس سران سازمان همکاری شانگهای، از جمله رئیس‌جمهور چین و رؤسای برخی سازمان‌های بین‌المللی مرتبط با اجلاس خواهد داشت. رئیس‌جمهور را در این سفر هیئتی بلندپایه از مقامات سیاسی و اقتصادی ایران همراهی می‌کند».

همچنین به گزارش ایرنا، «لوکانگ»، سخنگوی وزارت خارجه چین، با اعلام خبر سفر روحانی به چین، گفت: «ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه و همچنین رئیسان‌جمهوری قرقیزستان و قزاقستان نیز در این اجلاس شرکت خواهند کرد».

هم‌زمان «وانگ یی»، وزیر خارجه چین، هم در پکن گفت: «ریاست اجلاس سران را «شی جین پینگ»، رئیس‌جمهوری خلق این کشور، برعهده خواهد داشت و علاوه‌بر رئیسان‌جمهوری و سران کشورهای عضو، ناظر رئیسان سازمان‌های بین‌المللی ذی‌ربط نیز در این نشست حضور خواهند داشت».

هفدهمین اجلاس سران «سازمان همکاری شانگهای» سال گذشته در شهر «آستانه»، پایتخت قزاقستان، برگزار شده بود که محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران، در آن شرکت کرده بود.

اهمیت سفر روحانی به چین

چین، نخستین مقصد سفر خارجی رئیس‌جمهوری ایران بعد از خروج آمریکا از برجام است. اولین سفر محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران، هم بعد از خروج آمریکا از برجام به چین بود. این کشور به‌همراه روسیه از همراهان تجاری ایران، هم در زمان تحریم‌ها و هم در طول برجام هستند. بیشترین خرید نفت از ایران توسط چین انجام می‌شود، به همین دلیل سفر حسن روحانی به این کشور حائز اهمیت است. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، بعد از خروج از برجام تهدید کرد که تحریم‌ها علیه ایران را برمی‌گرداند، باوجوداین باید دید آیا چین همچنان به همکاری اقتصادی خود ادامه خواهد داد؟ درهمین‌باره، رئیس دپارتمان امور اروپا ـ مرکزی آسیا در وزارت خارجه چین روز گذشته، گفت: «با توجه به وضعیت کنونی، اگر برجام دیگر اجرا نشود، بر همکاری اقتصادی معمول میان کشورهای مربوطه تأثیرگذار خواهد بود».

به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری اسپوتنیک، «ژانگ هانهویی»، افزود: «پکن امیدوار است توافق هسته‌ای با ایران حفظ شود، بنابراین به تماس‌های نزدیک خود با روسیه و دیگر کشورهای اروپایی درباره این مسئله ادامه داده است. ما خواهان رایزنی‌ها میان چین و ایران بر مبنای همکاری با برجام، توسعه بیشتر همکاری میان کشورها به‌علاوه دایره‌های کسب‌وکار میان دو کشور هستیم».

«سازمان همکاری شانگهای» با منافع چندجانبه

سازمان همکاری شانگهای به‌عنوان یک سازمان بین‌دولتی منطقه‌ای برای همکاری‌های چندجانبه امنیتی و اقتصادی، در سال ۲۰۰۱ تأسیس شد. این سازمان شامل چین، هند، پاکستان، روسیه، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان و ازبکستان دربرگیرنده معادل ۳۰ میلیون و ۱۸۹ هزار کیلومترمربع مساحت، سه‌پنجم گستره آسیا و حدود یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون نفر جمعیت (نزدیک ۲۵ درصد جمعیت کره زمین) است.

افغانستان، بلاروس، ایران و مغولستان به‌عنوان کشورهای ناظر و جمهوری آذربایجان، ارمنستان، کامبوج، نپال، ترکیه و سریلانکا نیز اعضای شریک سازمان همکاری شانگهای هستند. این سازمان با افزایش جمعیت به سه میلیارد نفر و پهنه سرزمینی به ۳۵ میلیون و ۹۷۲ هزار کیلومترمربع به یکی از بزرگ‌ترین قدرت‌های منطقه‌ای جهان تبدیل شده است که منافع دوجانبه و چندجانبه اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی برای اعضا و شرکای اقتصادی غیرعضو دارد. تجارت منطقه‌ای، مبارزه با تروریسم و قاچاق مواد مخدر، مقابله با افراط‌گرایی و انشعاب‌طلبی از اهم وظایف آن است.

politics@sharghdaily.ir

بدون برجام امنیت منطقه و اروپا به خطر می‌افتد

عکس: GettyImages

ادامه از صفحه اول

او تأکید کرد که اتحادیه اروپا در قبال ایران، نگرانی‌های مشترکی با آمریکا دارد از قبیل برنامه موشک بالستیک این کشور و برخی موضوعات منطقه. به گفته او، اتحادیه اروپا در این موضوع که برجام بهترین راه برای پرداختن به نگرانی‌های آمریکاست، اتفاق نظر دارد؛ نگرانی‌هایی که به گفته موگرینی، اتحادیه اروپا با آمریکا درباره آنها اشترک نظر دارد. او درباره شرایط جاری در قبال برجام و تحرکات اتحادیه اروپا در این زمینه گفت: «ما داریم پیچیدگی‌های خاصی را مشاهده می‌کنیم. ما هرگز این‌طور فکر نمی‌کردیم که این موضوعی راحت خواهد بود. اقدامات جدی زمان می‌برد. مهم آن است که کارها و امور در جهت درست در حال حرکت هستند».

حفظ توافق هسته‌ای و سرمایه‌گذاری اولویت ماست

فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا پیش از آغاز نشست بروکسل در جمع خبرنگاران گفت: اولین موضوع مورد بحث در نشست وزیران امور خارجه کشورهای عضو، حفظ توافق هسته‌ای با ایران و محافظت از سرمایه‌گذاری در ایران است. به گزارش ایسنا، موگرینی ادامه داد: من وزیران را در جریان دیدار خوب کمیسیون مشترک که روز جمعه در وین برگزار شد، قرار می‌دهم. در این نشست کشورهای مانده در توافق هسته‌ای بدون آمریکا در سطح معاونان وزیر با حضور یوکیا آمانو مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با یکدیگر دیدار کردند. کسی که برای یازدهمین بار تأیید کرد ایران به تعهدات هسته‌ای‌اش ذیل توافق پایبند است. بنابراین این فرصتی است تا درباره این موضوع و مسائل دیگر همچون ونزوئلا، وضعیت کنونی غزه و جمهوری کنگو بحث و رایزنی داشته باشیم. مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا همچنین گفت: «هیچ‌کس فکر نمی‌کند که این (حفظ توافق هسته‌ای پس از خروج آمریکا) یک کار ساده است اما ما مصمم به انجام آن هستیم».

به گزارش «ایرنا»، خبرنگاری از موگرینی پرسید که آیا اتحادیه اروپا می‌تواند ضمانت‌های مورد نظر ایران را ارائه دهد؟ وی پاسخ داد: ما در هفته‌های اخیر به شدت با ایران، کشورهای عضو اتحادیه اروپا و دیگر شرکای بین‌المللی همکاری کردیم تا یک نکته را مشخص کنیم و آن این است که تصمیم‌های اتحادیه اروپا را کشورهای اروپایی اتخاذ می‌کنند و تابع تصمیم‌های از پیش اتخاذشده نیز نیستند. ما ابزارهای لازم برای مراقبت و حفاظت از سرمایه‌گذاری‌های اقتصادی را به خصوص زمانی که مطابق با منافع امنیتی‌مان باشند، در اختیار داریم و مصمم به انجام آن هستیم.

تبدیل برجام از یک موضوع ملی به یک موضوع فرومولی

سیدعباس عراقچی، معاون وزیر امورخارجه ایران در یک گفت‌وگوی رادیویی اظهار کرد: برجام از همان ابتدا یک موضوع بزرگ ملی بوده است ولی متأسفانه در روند خود از یک موضوع ملی به یک موضوع فرومولی و بحث‌های داخلی و جناحی تبدیل شد. به گزارش ایسنا، معاون سیاسی وزیر امور خارجه در ارتباط با روند مذاکرات ایران با کشورهای اروپایی در ارتباط با ادامه برجام و اینکه آیا در این ارتباط ایران با کشورهای اروپایی به دیدگاه مشترکی دست پیدا کرده است یا نه؟ گفت: دیدگاه مشترکی که تا الان به آن رسیده‌ایم این است که همه طرف‌های عضو برجام بعد از خروج آمریکا این اراده را دارند که برجام را حفظ کنند و ما این اراده را در کشورهای اروپایی، چین و روسیه می‌بینیم.

موگرینی:
ما در هفته‌های اخیر به شدت با طرف‌های دیگر همکاری کردیم تا یک نکته را مشخص کنیم و آن این است که تصمیم‌های اتحادیه اروپا را کشورهای اروپایی اتخاذ می‌کنند. ما ابزارهای لازم برای مراقبت و حفاظت از سرمایه‌گذاری‌های اقتصادی را به خصوص زمانی که مطابق با منافع امنیتی‌مان باشند، در اختیار داریم و مصمم به انجام آن هستیم

این اراده در ایران نیز هست البته به شرطی که خواسته‌هایی که از برجام داریم تأمین شود. او با بیان اینکه وقتی که درباره برجام توافق کردیم، یکسری منافع برای ایران در این توافق بین‌المللی از جمله رفع تحریم‌ها در نظر گرفته شده بود، تصریح کرد: ما تا وقتی به برجام پایبند هستیم که این منافع تأمین شود.

عراقچی با بیان اینکه اراده حفظ برجام از سوی همه طرف‌های عضو برجام بعد از خروج آمریکا از این توافق بین‌المللی اعلام شده است، خاطرنشان کرد: در بیانیه کمیسیون مشترک برجام نیز که در روز جمعه منتشر شد، بر رفع تحریم‌ها و عادی‌سازی روابط تجاری و اقتصادی با ایران به عنوان یک بحث ضروری و اساسی در برجام تأکید شد. بنابراین اراده برای حفظ این توافق وجود دارد اما مسئله این است که آیا این اراده در عمل می‌تواند پیاده شود یا نه؟ آیا طرف‌های عضو برجام توانایی تأمین خواسته‌های ایران را دارند یا نه؟ و اینها موضوعاتی است که ما در حال مذاکره با اروپایی‌ها در ارتباط با آنها هستیم.

آلمان: باید همه اقدامات لازم را برای نجات برجام انجام دهیم

مایکل رات، معاون وزارت امور خارجه آلمان در حاشیه دیدار وزرای اروپایی در بروکسل گفت که ما امروز به مسئله توافق هسته‌ای خوب با ایران خواهیم پرداخت و باید سیگنال آشکاری را از طرف اتحادیه اروپا ارسال کنیم مبنی بر اینکه این اتحادیه حامی این توافق است و برجام منطبق با علایق و منافع امنیتی ماست. به گزارش تسنیم، رات گفت که ما باید همه اقدامات لازم را انجام دهیم تا این توافق هسته‌ای یک آینده داشته باشد و ضرورت این مسئله این است که ایران هم به این توافق و تعهدات خود در آن پایبند باشد و ما امروز مطمئنا همچنین دراین‌باره صحبت خواهیم کرد که تا چه حد می‌توانیم از نظر اقتصادی و مالی و بر اساس این توافق حسن نظر خود را به ایران نشان دهیم. او همچنین بر لزوم آمادگی بیشتر ایران هم تأکید کرده و با اشاره به اینکه اساس این توافق مد نظر ماست، گفت: ما باید همچنین درباره مسئولیت ایران در منطقه و همچنین دراین‌باره که چگونه می‌توانیم به برنامه‌های موشکی بالستیک ایران خاتمه دهیم، صحبت کنیم.

اصولگرایان می‌خواهند با برجام چه کنند؟

شرق: اصولگرایان راهبرد مشخصی در مواجهه با برجام بعد از خروج آمریکا از آن ندارند. آنها که تا پیش از این بر کوس مخالفت با برجام می‌کوبیدند، بعد از خروج برجام دوپهلو سخن می‌گویند. سخنان برخی از آنها هم درمقایسه‌با گفته‌های پیشینشان متناقض جلوه می‌کند.

نبی حبیبی، دبیرکل مؤتلفه، شهریور ۹۶ گفته بود: «ایران باید مشخص کند از برجام چه مانده است که همچنان آن را یک قرارداد مقدس می‌داند. کمتر از دو ماه دیگر موعد تحریم‌های جدید که بدتر از تحریم‌های گذشته است، فرا می‌رسد؛ درصورتی‌که هدف برجام برداشتن تحریم‌ها بود. پس چه چیزی از برجام می‌ماند که آقایان همچنان به آن پایبندند؟!» اما او همان زمان هم صراحتا درخواست خروج از برجام را مطرح نکرد. او بعد از خروج آمریکا از برجام گفت: «با خروج آمریکا از برجام مطابق مصلحت خودمان عمل می‌کنیم و مردم وقتی در جریان کامل و صریح نقض برجام قرار گیرند قطعا از هر تصمیمی که مسئولان بگیرند، پشتیبانی می‌کنند». حبیبی البته پیشنهادهای دیگری هم دارد. او به‌تازگی با اشاره به روابط اخیر آمریکا و کره‌شمالی، تلویحا به دست پر کره شمالی به‌واسطه مجهزبودن به بمب هسته‌ای اشاره کرده وگفته بود: «بازی آمریکا با کره‌شمالی را مشاهده کردیم. آمریکایی‌ها امروز خود را مجبور به نشستن سر میز مذاکره‌ای می‌بینند که طرف مقابل دست روی ماشه هسته‌ای، همه اهداف را در آمریکا نشانه گرفته است. اگر بخواهند زور بگویند، قطعا زور هم خواهند دید و شنید».

با این حال مؤتلفه بعد از خروج ترامپ از برجام در بیانیه‌ای نوشت: «حزب مؤتلفه اسلامی معتقد است دل‌بستن به اروپا برای تداوم برجام یک توهم است. اروپا منافع مناسبات خود با آمریکا را رها نمی‌کند. ما همان پاسخی که به آمریکا دادیم، باید به اروپا هم بدهیم. مگر اینکه شرایط خارج از برجامی را که هر زمان جاری کرده‌اند، تکرار نکنند و درک کنند که ما راجع‌به هیچ موضوعی که مرتبط با امنیت ملی خودمان باشد، با هیچ‌کس مذاکره‌ای نکرده‌ایم و نخواهیم کرد. ما چگونگی دفاع از خودمان را خودمان تصمیم می‌گیریم و اجرا می‌کنیم». حسین انواری، عضو شورای مرکزی مؤتلفه، در پاسخ به این سؤال که آیا مقصود مؤتلفه از اینکه دل بستن به تداوم برجام یک توهم است، به معنی خروج از آن است؟ به «شرق» گفت: «نظر مؤتلفه نظر رهبری است، اگر اتحادیه اروپا به تعهداتی که مطرح شد و دیپلمات‌های ما هم دنبال می‌کنند، ملتزم باشد و منافع ما حفظ شود، ما الزامی نمی‌بینیم خارج شویم مگر اینکه شرایط به‌گونه‌ای دیگر پیش رود و این حق خروج رأی ما محفوظ است».

تناقض‌های شریعتمداری

عجیب‌ترین واکنش‌ها اما از آن حسین شریعتمداری بوده است. او تا پیش از این معتقد بود برجام بیش از اینکه به نفع ایران باشد، منافع آمریکا را تضمین کرده است و برای همین در واکنش به تهدیدات ترامپ مبنی بر خروج از برجام گفته بود که امکان ندارد آمریکا خارج شود. او در سرمقاله کیهان نوشته بود: «کشورهای اروپایی به‌بهانه مضحک و احمقانه پیشگیری از خروج آمریکا از برجام -که هرگز خارج نمی‌شود- به‌دنبال وضع تحریم‌های تازه علیه ایران هستند و صدای هیچ‌کس هم به اعتراض و تهدید اروپایی‌ها بلند نمی‌شود!» اما بعد از خروج ترامپ، به‌جای اعتراف به اشتباهش، تقصیر را گردن روحانی انداخت و گفت: «من گفتم ترامپ از برجام خارج نمی‌شود، اما خروج ترامپ تقصیر روحانی بود». در سرمقاله روز بعد از خروج آمریکا از برجام هم نوشت: «و بالاخره قرار بود اگر ترامپ برجام را پاره کرد، ما آن را آتش بزنیم. باید تفاله برجام را دور بیندازیم و به توانمندی‌ها و ظرفیت‌های خودمان بازگردیم و مطمئن باشیم آمریکا هیچ غلطی نمی‌تواند بکند». او دی ۹۶ هم گفته بود که «خروج از برجام تنها راه مقابله با زورگویی آمریکاست». در این میان برخی از اصولگرایان صراحتا توصیه به خروج از برجام داشته‌اند. جریان تندرو اصولگرا که از همان ابتدا هم با برجام مخالف بودند، صراحتا فرمان به خروج از آن را داده‌اند. حمید رسایی گفته است: «باقی‌ماندن در برجام هیچ توجیهی ندارد». قدیری‌ابیانه گفته است: «دولت باید بلافاصله اعلام کند برجامی باقی نمانده که ایران بخواهد به آن پایبند بماند». محمدعلی پورمختار، نماینده مجلس، هم گفته است: «وقتی این کشور به‌صورت آشکار این توافق را نقض کرده است، ماندن در آن نفعی برای مردم و کشور نخواهد داشت». سیدحسین نقوی‌حسینی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی در مجلس، بدون اینکه استراتژی مشخصی را طرح کند که ایران بعد از خروج آمریکا چه شیوه‌ای باید در پیش بگیرد، صرفا گفته است که با «وحدت و یکپارچگی بین مردم و مسئولان» پاسخی به آمریکا خواهند داد که آنها پشیمان شوند.

نکته

عجیب‌ترین واکنش‌ها اما از آن حسین شریعتمداری بوده است. او در واکنش به تهدیدات ترامپ مبنی بر خروج از برجام گفته بود که امکان ندارد آمریکا خارج شود

ادامه از صفحه ۳

مرزگذاری بین اعتراضات موجه اصناف و موج‌سواری دشمنان

آملی‌لاریجانی با اشاره به سخنان رهبر معظم انقلاب در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام نیز گفت: «در این دیدار مسائل بسیار مهمی خصوصا در زمینه آینده برجام و نحوه تعامل با اروپایی‌ها در این ماجرا مطرح شد و ایشان بر توجه به نیاز اصلی و مصالح کشور و ایستادگی و مقاومت تأکید کردند. امیدواریم همه مسئولان با عمل به این فرمایش‌ها به هیچ عنوان از موضع اصولی جمهوری اسلامی و خطوط قرمز ترسیمی از سوی مقام معظم رهبری عقب‌نشینی نکنند».آملی‌لاریجانی با بیان اینکه به تعبیر رهبر معظم انقلاب، محکمات نظرات و گفتار و عمل امام(ره) کاملا روشن است، افزود: «جریانی درصدد تحریف راه و گفتار امام است درحالی که باید در صورت وجود ابهام نیز به محکمات رجوع شود؛ ازجمله محکمات کلام امام(ره)، توجه و رسیدگی به محرومان، مقابله با اشرافی‌گری، خودباوری و استقامت و رسیدن به ندای مظلومان در منطقه بود که در قانون اساسی نیز این محکمات منعکس شد. اینکه عده‌ای برخی مسائل نظیر کمک ایران به مردم منطقه را زیرسؤال می‌برند ناشی از وادادگی آنهاست، زیرا رسیدگی به محرومان منطقه و پاسخ به ندای مظلومیت آنها، عمق راهبردی ایران است که مورد تأکید مقام معظم رهبری نیز قرار دارد». رئیس قوه قضائیه با بیان اینکه پیروی از اسلام راستین، توجه به ارزش‌ها و کوتاه‌نیامدن از حدود الهی، ازجمله دیگر محکمات کلام و نظر حضرت امام(ره) بود، رفتار ایشان با برخی جریان‌ها که درصدد زیرسؤال‌بردن موضوعاتی نظیر حدود و قصاص بودند را یادآوری کرد و گفت: گفتار و منش امام(ره) باید مورد توجه و ملاحظه عمیق مسئولان باشد تا خط انحراف نتواند بر آن تأثیر بگذارد. برهمین اساس باید روی افکار و عمل امام(ره) پژوهش‌های متعدد صورت گیرد. آنچه امام(ره) در جهان امروز به لحاظ سیاسی مطرح کرد، بدیل نظام‌های سیاسی دنیا بود و این حادثه عظیم موجب شد که اسلام در مقابل فلسفه سیاسی غرب به عنوان یک روش حکومتی خاص قد علم کند و به این ترتیب نظام مردم‌سالاری مبتنی بر دیانت و توحید بنا نهاده شد. این اندیشه والا باید به شکلی دقیق ترسیم شود و همه باید تلاش کنند که کلام و راه امام(ره) از تحریف در امان بماند.